

Kopano Matlwa

FLORESCÈNCIA

Traducció d'Elisabet Ràfols-Sagués

SEMBRA
LLIBRES

Florescència

de Kopano Matlwa

2ª edició

17 euros

152 pàgines

ISBN: 978-84-16698-25-7

Traducció d'Elisabet Ràfols

Proposta didàctica a càrrec d'Anna Gascon

www.sembrallibres.com

T 962567841

C. Real de Gandia, 3

46020 València

som **coop**erativa

SEMBRA
LLIBRES

L'AUTORA

Kopano Matlwa va néixer a Pretòria (Sud-àfrica) l'any 1984. Es va llicenciar en medicina, però l'èxit aclaparador de la seva obra de debut, *Coconut*, la va projectar com una de les escriptores joves més reconegudes del continent africà. Guanyadora del Premi Literari de la Unió Europea, així com del prestigiós Premi Wole Soyinka de Literatura Africana, la seva obra retrata magistralment els conflictes de classe, raça i gènere a la Sud-àfrica postapartheid. Amb *Florescència*, la seva tercera novel·la publicada també a Sembra Llibres i traduïda arreu del món, Matlwa es va consolidar com una de les veus africanes més captivadores i necessàries del moment.

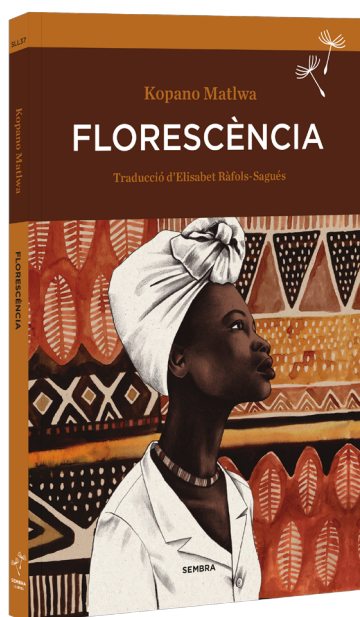
SINOPSI

Masechaba és una jove metgessa que s'enfronta a nombrosos conflictes: l'esgotament que li genera ser testimoni d'un sistema de salut pública amb greus mancances, el distanciament amb una mare profundament religiosa que li impedeix assumir la mort del seu germà, els temors més profunds que confessa a la seva terapeuta...

Florescència és una novel·la absolutament commovedora que, amb una prosa punyent, explora els conflictes racials, econòmics i de gènere de la Sud-àfrica postapartheid. Una obra de Kopano Matlwa que torna a demostrar la seva capacitat d'abordar, de manera íntima i emotiva, problemes polítics de gran complexitat. Una història de supervivència que captura la confusió d'una generació de joves sud-africans que van créixer amb el somni de Mandela i que es topen amb la crua realitat de la corrupció, la xenofòbia, el masclisme i la pobresa que impregna les nostres societats.

1. ABANS DE LA LECTURA

PARATEXTOS I CONTEXTOS

1.1 PORTADA

Tens a les teues mans una novel·la escrita per Kopano Matlwa, -i traduïda per Elisabet Ràfols-Sagués.-

El títol original és *Period Pain* ('dolor menstrual'), però en aquesta edició s'ha optat pel de *Florescència* ('acte de florir'; 'conjunt de flors en obrir-se o aparèixer'). Per què penses que s'ha plantejat aquest canvi? Què et suggereixen tots dos títols? Quin dels dos consideres que motiva més a la lectura?

Fixa't bé en la il·lustració. Observa els elements que presenta: els colors, les formes, el personatge, les textures, la composició... Quina idea et transmet? Quines sensacions? Et dona suficient informació per fer una *predicció*? L'autora és Marta Bellvehí, una artista jove que il·lustra cançons, poemes, persones, llibres i fanzines. Si t'agrada, pots seguir-la en Instagram per veure algunes de les seues obres i comparar-les amb aquesta portada.

Amb aquests dos elements –la imatge i el títol–, redacta un relat breu on imagines personatges, espai i temps, i conflicte. Deixa fluir la teua imaginació i si tens traça, il·lustra'l.

1.2. CONTRAPORTADA

Observa la contraportada. Quins elements o informacions hi trobes? Et semblen interessants? Per triar un llibre, sols llegir les contraportades?

La sinopsi ens explica breument algunes de les línies temàtiques de la novel·la. Apunta-les per revisar-les al final de la lectura.

1.3. BIOGRAFIA

Tant a la contraportada com a la solapa interior tenim diversa informació de Kopano Matlwa que ens ajudarà a emmarcar la novel·la en un context ben determinat: la Sud-àfrica post-apartheid. Per això, abans de continuar, potser cal fer un repàs de coneixements previs o una recollida d'informació sobre Sud-àfrica.

Us proposem que organitzeu la classe en grups i us repartiu els temes per tal de fer una investigació o exposició que posteriorment posareu en comú. Podeu ampliar-los segons els diversos interessos o motivacions. Segur que serà interessant per a vosaltres de treballar alguns d'aquests temes en altres àrees curriculars:

- Colonialisme i postcolonialisme en el continent africà.
- República Sud-africana: règim polític, economia, moneda; grups humans, grups ètnics i pobles; llengües oficials i llengües hegemòniques.
- Apartheid i post-apartheid. *Sleg blanques i born free*
- La nació de l'arc de Sant Martí: Nelson Mandela i el moviment antiapartheid. Altres protagonistes.
- Literatures perifèriques: la literatura sud-africana, dos premis Nobel i un gran desconeixement. Literatura africana amb veu de dona.

1.4. TAULA I DEDICATÒRIA

Com pots observar a la taula, el llibre està estructurat en quatre parts d'extensió variable. A partir d'aquesta taula podries avançar una hipòtesi sobre l'estructura narrativa de la novel·la? Penses que pot tenir relació amb l'estructura clàssica de situació inicial, conflicte, crisi i resolució o desenllaç? No et preocupes si no se t'ocorre una resposta clara, quan acabes de llegir podràs reprendre aquesta qüestió.

Després de la taula et trobaràs amb una dedicatòria a un bon grapat de persones, inclosa tu. Qui penses que poden ser aqueixes persones? Per què creus que dedica el llibre "a les nostres filles"? Si fores escriptor o escriptora... a qui li dedicaries un llibre o un poema?

1.5. LES CITES

Quan comencem a llegir la primera part, ens trobem amb una cita d'un salm ('composició poètica de l'Antic Testament destinada a ser cantada'). El llibre dels Salms consta de 150 poemes numerats i aquest és el número 43, "Per què aquesta tristor, ànima meva?". Al llarg de la novel·la hi ha diverses cites, -totes de la Bíblia- que encapçalen fragments de la narració. Quina creus que és la seua funció? Abans de llegir-les, tria la funció que consideres més probable segons la teua experiència lectora:

- Representa el pensament de l'autora.
- Avança el tema de la part o el fragment.
- Actua com a condicionant d'interpretació.
- Estableix una relació entre l'autora i els autors de les cites.
- Altres propostes:_____.

2. DURANT LA LECTURA

2.1. L'AUTORA I LA NARRADORA

A la biografia de l'autora que has llegit que és llicenciada en Medicina, igual que la protagonista i narradora de *Florescència*, que en el primer fragment o seqüència de la novel·la ens parla de la seua graduació i de la felicitat que va sentir. Penses que la formació de l'autora pot influir en l'obra de ficció? Es tracta d'un text autobiogràfic? Amb una lectura atenta podràs contestar aquestes i altres preguntes que formule. De moment, et proposem que mentre lliges et fixes en el vocabulari, i anotes el lèxic que consideres especialitzat del camp semàntic de la medicina i després en busques el significat al diccionari:

Paraula	Definició
Ablació endometrial	Procediment mèdic que s'utilitza per eliminar o destruir el revestiment endometrial de l'úter en dones amb sagnat menstrual intens.
Histerectomia	
Xanax	

Al llarg de la novel·la la protagonista cita diverses persones relacionades, gairebé sempre, amb la seua professió. Com has fet abans, apunta-les per anar generant-te una mena de **diccionari de personalitats** que t'ajudarà a entendre el marc social en què es mou la protagonista.

Personatge	Biografia
Charlotte Maxeke (1874-1939)	Activista; una de les primeres dones negres graduades a Sud-àfrica i una de les primeres en lluitar per la llibertat de les dones africanes.

2.2. EL TEMPS I L'ESPAI

Per poder completar la interpretació d'un relat ens cal contextualitzar-lo, és a dir, conèixer algunes de les circumstàncies que envolten el moment i el lloc en què es va crear. Pel que fa al **temps històric** i l'**espai real**, n'has trobat informació en la contraportada del llibre: la Sud-àfrica post-apartheid.

En 1948 s'instaurà a Sud-àfrica un sistema de segregació racial anomenat *apartheid*, que en llengua afrikaans significa 'separació'. Va durar fins 1990, i va deixar greus seqüeles entre la població: desigualtat, pobresa, violència, xenofòbia, feminicidi, etc.

Al text hi trobaràs marques contextuais com ara:

“No és culpa nostra. És culpa dels blancs... Tot ho és. Ells ens han ensenyat a odiar-nos... No seria la nostra manera de ser si no haguessin vingut i no ens haguessin creat aquest merder a tots plegats.” (p. 80)

Mentre lliges, subratlla o marca aquells fragments que et permeten d'ubicar la novel·la en una franja temporal aproximada, com ara la referència als aldarulls xenòfobs a Ciutat del Cap. Després, fes una recerca per les hemeroteques d'Internet¹, i busca també referències i marques espacials. En *Florescència* no són abundants, però amb un poc de paciència i un procés de recerca podràs anar-ne fent un recull.

“Sisplau, puc seguir donant bitllets de vint rands a l'home assegut a la porta de Chekers* i seguir resant pels sense sostre i els oprimits?” (p. 28)

Si llegiu el llibre a classe, podeu dividir-vos la tasca i compartir la informació amb la resta de companys i companyes.

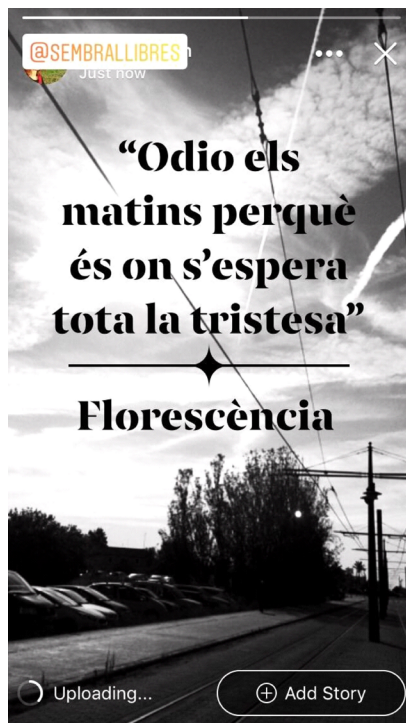
¹ Pots trobar un recull de notícies interessants sobre aquests temes a <https://www.publico.es/internacional/xenofobia-sudafrica-encara-peor-pesadilla-xenofobia.html>

2.3. CITAR FLORESCÈNCIA

Ets de subratllar llibres o ho consideres una atrocitat? Si ets de les primeres, d'aquelles persones que relacionen “amorosament” amb el llibre, subratlla'n també les frases o fragments que més t'impressionen, que més t'agraden o que més et sorprenen. Si no vols subratllar el llibre –potser siga d'una biblioteca o prestat– anota les frases a un **quadern de lectura**. Aquestes anotacions et faran de guia de lectura o “*mapa de tresor*” (perquè, com diu l'escriptor [Josep Maria Fo-nalleras](#)) ens diuen què vam estimar del llibre i com vam viure'l.

Al mateix temps, pots compartir-les en alguna de les xarxes socials que utilitzes. Pots crear un compte específic, individual o col·lectiu, per compartir lectures. Recorda que les cites s'escriuen entre cometes i que cal esmentar el número de pàgina. Si et sobren caràcters, pots incloure-hi el nom de l'autora (la pots seguir en Twitter i establir-hi conversa en anglés), l'editorial i algun comentari personal. Si “ets més” d'Instagram, una imatge suggeridora i diverses etiquetes com ara #KopanoMatlwa, o #Florescència.

“La culpa és del cistell. No és meva. El cistell ja estava podrit abans que jo hi entrés. Soc una bona poma, i ho dic de debò. El cistell m'ha podrit, fins al moll de l'os.” (p. 39)

També pots utilitzar les xarxes socials per fer **ciberactivisme**². Recorda com ha estat d'important la campanya “MeToo” (#MeToo), o, a escala africana, la campanya “Nopiwouma” (#Nopiwouma), que significa “no callaré” en wòlof³.

² “L'activisme que es basa en les tecnologies de la informació i la comunicació per a fer arribar el seu missatge amb gran rapidesa a un gran nombre de destinataris.” (TERMCAT).

³ Llengua africana amb més de tretze milions de parlants.

3. DESPRÉS DE LA LECTURA

3.1 GÈNERE I ESTRUCTURA NARRATIVA

Segons les paraules de la narradora, la novel·la està escrita com un diari, que és un subgènere narratiu que segur que coneixes. Has llegit algun diari literari? Quin? En recordes alguna de les característiques?

“No vaig tenir altre remei que parar d’enviar correus al Tshiamo i començar a escriure-ho tot en aquest diari estúpid que no llegeix ningú més que Déu. Si mai no troba el temps de fer-ho.” (p. 39)

Completa, individualment o per parelles, aquesta graella amb exemples d’alguns dels recursos bàsics del diari:

Element	Recurs	Cita	Pàg.
Narrador	Primera persona gramatical		
Temps verbal	Passat (conta coses del passat)		
	Present (conta coses del present)		
Marques temporals (data, pas del temps explicitat, etc.)			
Diàlegs i intertextualitats	Discurs directe		
	Discurs indirecte		
Connectors	Temporals (<i>aleshores, hui o avui, més tard</i> , etc.)		
	Consecutius (<i>doncs, de manera que, per tant</i> , etc.)		

Datar les seqüències o entrades és un dels recursos més característics del diari, però a *Florescència* no hi ha cap data. Per què creus que l'autora ha decidit no datar? És important per a la progressió temàtica que hi apareguen o no? T'afecta la percepció com a lector o lectora? Argumenta la teua resposta.

L'ús de cites entre seqüències (elements paratextuals) és un altre dels recursos que diferencien l'estructura d'aquesta novel·la de l'estructura tradicional del diari. Al primer apartat ("Paratextos i contextos") t'hem proposat que observes les cites i te'n qüestionis la finalitat narrativa. Intenta de confirmar (o no) la teua hipòtesi inicial a partir de l'activitat següent:

Llig aquest fragment de la quarta seqüència de la primera part. Trobes alguna relació temàtica entre un text i l'altre? Torna a llegir el fragment complet (p. 31-41), i afeg-ne una altra cita que pugui justificar la relació entre la cita bíblica i el contingut temàtic de la seqüència a la taula a continuació:

Paratext	Text
Estic destrossat pel desastre del meu poble. Quina negror! La basarda* m'atueix...! ** [...] No hi ha bàlsam a Galaad? No hi ha ningú capaç de curar-me? [...] Per què no es tanca mai la ferida del meu poble? (Jeremies 8: 21-22; p. 31 de <i>Florescència</i>)	"Els coeficients de Gini*, l'economia decreixent, el llegat de l'apartheid, els objectius de desenvolupament del mil·lenni no assolits i les limitacions de recursos humans, tots són amics deslleials que t'abandonen perquè t'enfrontis sola a la teua consciència. Mates els pacients sola. Els mates sola." (p. 35) *Mètode utilitzat per mesurar la desigualtat salarial.
* Basarda: por intensa.	
** Atuir: atalbar; deixar sense ànim, atordir, pertorbar els sentits i les forces.	

Fes el mateix amb altres paratextos i fragments que t'hagen impactat (rellig els que hages subratllat!) i revisa la resposta que vas donar en el primer apartat ("Paratextos i contextos"). Has encertat? Justifica la resposta.

Converteix-te en crític o crítica literària i redacta un text per justificar (o no) aquestes modificacions del model.

Tot seguit, revisa l'estructura narrativa de la novel·la i completa la graella:

Part	Nombre de seqüències o fragments (separats per cites)	Aspectes temàtics destacables
Part 1		menstruació
Part 2		
Part 3		
Part 4		

L'estructura externa, és a dir, l'organització en parts i seqüències, es correspon amb l'estructura interna clàssica? Per què? Encara et falta informació per respondre? No et preocupes, continua i quan la tingues clara torna a la qüestió. Pot resultar interessant exposar els dubtes i les diverses teories a classe, segur que entre tots i totes us n'eixiu!

Has escrit mai un diari? Segons persones expertes, té un component terapèutic. Sense entrar en la veracitat o no de l'afirmació, és cert que quan escrius et permetes d'expressar lliurement sentiments i emocions que d'altra manera no expressaries.

“Hauria d'estripar aquesta pàgina. Què en pensaria la gent de mi si llegís això?” (p. 62)

Prova d'escriure el teu diari íntim durant un temps. Intenta ser sincer o sincera: recorda que és un espai segur, per això pots escriure tot el que vulgues, deixant fluir les paraules. Escriu sempre que pugues, –millor si ho fas cada dia–, encara que tingues poc de temps: pots fer una entrada més curta amb els pensaments més urgents o els que creus que oblidaràs. I no et rendisques si al principi no saps què escriure: tot és qüestió de pràctica. I si t'agrada dibuixar, afig-hi il·lustracions o fotografies. Segur que t'enganxa!

“Així no és com m'havien d'anar les coses, a mi. Aquest no era el pla.” (p. 96)

“Torno a sagnar.” (p. 97)

“No hi ha vocabulari per al dolor que sento.” (p. 105)

3.2. LES VEUS DEL DISCURS

Un diari personal es caracteritza per l'ús gairebé únic de la primera persona gramatical, ja que narrador i protagonista són una unitat literària o narrativa. L'autora, però, ha incorporat altres veus narratives com ara un receptor al·locutari de qui no espera resposta, i altres enunciadors que prenen veu a través dels diàlegs, tant de manera directa com indirecta.

En *Florescència* es produeix un diàleg quasi constant amb diversos *tu* (distints del *jo* narratiu). Llig aquests fragments, classifica'ls a la graella i completa-la amb una altra cita que confirme el recurs. Després, contesta aquestes qüestions: Qui són els diversos *tu*? Per què creus que unes vegades està escrit amb majúscules i d'altres no?

Núm.	Pàg.	Cita
1	55	"El mes que ve començo la rotació a Ostetrícia i Ginecologia."
2	96	"De veritat m' enviaries a l'infern si em mato? Tot i que jo t'estimi tant? Tot i que ho faci per acostar-me a Tu ?"
3	40	" Series una mala persona si dius que ho detestes? Que n'odies cada minut? Que ho fas però ho lamentes ?"
4	63	" Em menteixo una vegada i una altra que puc fer algun bé, però no puc . No puc canviar res. No hi ha cap mena d'esperança. Faci el que faci, es moren."
5	61	"Per què soc tan dolenta? Per què m' has fet així? Vull ser diferent, millor, més amable, però no sé com."
6	113	"Per què es pensen que no perdràs el seny? T'obren una vegada i altra, t'entren a la força una vegada i altra."
7	121	"Si més no, he après a ser humil. Suposo que em creia qui sap què. Em pensava que era especial, immune, excepcional. [...] Només soc una altra estadística sud-africana de violació. [...] Tant és que tingui un nivell alt de formació, que sigui metge, que haja iniciat una petició que havia arribat a la premsa. Tinc una vagina. Això és l'únic que compta."
8	38	" Recordo que jo i el doctor Voel-Vfamba estàvem drets sobre un tamboret, ell intentava aguantar-la mentre jo li empenyia el llarg catèter al coll. Potser no es va morir d'això."

Tipus	Veu	Cita
Locutor	Narrador: <i>jo</i>	
Al·locotari 1	Monòleg interior: flux de consciència	
Al·locotari 2	Diàleg interior: <i>tu</i> que és <i>jo</i>	
Al·locotari 3	<i>Tu</i> que és <i>l'altre</i> (no respon mai)	

Com a lector o lectora fes una valoració sobre de l'efecte que té sobre tu, l'ús d'aquests recursos: quin prefereixes? T'agrada que et conten les coses que van passant o prefereixes escoltar els pensaments del personatge? Quins recursos utilitzaries en el teu diari?

3.3. LA LLENGUA

Ja has pogut comprovar com l'autora, metgessa de formació, utilitza un lèxic prou especialitzat en la novel·la. A més d'açò, hauràs observat que hi ha paraules i fragments en cursiva. La cursiva, com saps, és un recurs tipogràfic utilitzat per remarcar algun element del discurs. Revisa'n els usos i classifica'n alguns en aquesta graella. Completa-la i amplia-la amb altres exemples.

Pàg.	Text	Concepte	Altres exemples
84	<i>Mail & Guardian Online</i>	Noms de diaris i publicacions periòdiques	
13	<i>Per què aquesta tristor, ànima meua?</i> (Salm 43:5)	Cita o paratext	
15	<i>Em comprometo solemnement a dedicar...</i>		
102	<i>Kwere-kwere pipi</i>		
49	<i>Mos Nyasha</i>		
70	<i>O na le sebeta ne?</i>		
85	<i>Nosaltres</i>		

Contesta o confirma la primera suposició sobre la qüestió que t'hem plantejat al principi: Penses que la formació de l'autora pot influir en l'obra de ficció? Pot tractar-se d'un text autobiogràfic o només utilitza la seva professió per donar versemblança al personatge? Justifica la teua resposta i compara-la amb les respostes de la resta de la classe.

3.4. EL TEMPS

Tota novel·la se situa en un temps determinat, un temps històric, l'època en què se situa l'acció; i un temps narratiu o literari: el temps de la narració. En les narracions tradicionals el temps narratiu sol ser lineal. Però com ja has pogut comprovar, no és el cas de *Florescència*, que planteja un desordre cronològic i ens passa a nosaltres lectors i lectores la tasca de reconstruir l'ordre "natural" de la història. A més d'utilitzar les retrospeccions (*flashbacks*), l'autora "juga" amb la temporalitat per mitjà de diversos recursos:

-Ús de les formes verbals en present o passat:

-“No **hi ha** vocabulari per al dolor que **sento**” (p. 105)

-“És clar que **sabia** que el Tshiamo **era** mort” (p. 28)

-Ús de connectors temporals:

-“Camí de la feina **aquest matí**, he preguntat a la Nyasha si mai desitja que certa gent es mori” (p.62)

-Ús de verbs introductoris del passat:

-“**Recordo** dir-li a la Ma que volia que m'ho traguessin, que m'ho tallessin i ho incineressin en una gran cambra de l'hospital” (p. 20)

Busca exemples d'aquests recursos i troba'n d'altres que et semblen interessants.

Un altre aspecte significatiu de la narració és la “velocitat”, el ritme narratiu, és a dir, la relació entre la durada dels fets narrats i l'extensió que n'ocupen en el text. Quant de temps “real” creus que passa entre el moment que Masechaba inicia el diari i l'última entrada? Un any? Cinc? Alguns dels recursos que se solen utilitzar per accelerar o ralentitzar el temps de la història són els següents:

-L'el·lipsi, quan (s'eliminen períodes de la història per accelerar-la):

“Deixeu-me anar a casa per ser amb la meva Mpho.” [...] “Avui porto Mpho a vacunar.” (p. 142-143)

-El monòleg interior o flux de consciència (per ralentitzar la història):

“No em queda ni una espurna de lluita. M'he sotmés completament a la física i la química i les molècules de pregàries sense resposta que em floten per sobre i més enrere del cervell”. (p. 125)

Busca exemples de tots dos recursos i justifica'n (o no) l'ús en el relat: quin tipus d'informació aporten? Què et generen com a lector o lectora?

Per acabar, us proposem una activitat grupal: conteu oralment i en ordre cronològic la història de Masechaba, de principi ("Quan érem petits, Tshiamo i jo [...]") a fi ("Avui porto la Mpho a vacunar."). Si us ve de gust, podeu plantejar-vos un petit concurs entre grups per veure quin recorda més fidelment l'argument original, dels detalls, etc.

3.5. L'ESPAI

L'espai físic i humà és el marc per on els personatges actuen, evolucionen i es relacionen. Aqueixos espais contribueixen a donar versemblança i credibilitat a la narració, i poden ser exteriors (la ciutat o el camp) o interiors (una casa, una habitació, un hospital...). Molts estan íntimament lligats a la trajectòria dels personatges: cada espai té una funció.

Florescència s'emmarca a Sud-àfrica, on va nèixer i viu l'autora, i també la protagonista. Actualment és la primera potència econòmica del continent africà, però també un dels països amb més violència xenòfoba (que no racista) i patriarcal del món: allà es va generar el terme "*violació correctiva*". Coneixies aquest tipus de violència cap a les dones? Creus que la història que narra Kopano Matlwa podria estar contextualitzada en un altre país? En quin? Si fas una cerca per Internet podràs trobar-ne més informació i recursos, com ara el documental "*Now You Are a Woman*" d'Alba Muñoz, premiat com millor documental en la Mostra FIRE!! de 2019.

A l'activitat de l'apartat 2.2 ("El temps i l'espai") has anotat o marcat els espais que et trobaves mentre llegies. Fes-ne una llista. Quins hi predominen? Consideres que tenen alguna significació especial en la història? Quines emocions de la protagonista es poden vincular a cadascun dels espais? La graella següent et servirà per contestar les qüestions anteriors; completeu-la per parelles o en grup.

Espai	Obert/ tancat	Personatges vinculats	Fets/ accions narrades	Emocions/ sentiments evocats
Escola				
Hospital				

La protagonista té un "espai de confort"? On la imagines escrivint? És casual que el fet més traumàtic de la història es produísca a l'hospital, un espai vinculat gairebé sempre al dolor? Intenta posar una imatge a aqueix espai... T'animes a dibuixar-lo? O potser al teu voltant trobes un espai que et recorda alguna situació del llibre? Fes-ne una foto i puja-la a Instagram amb l'etiqueta #Florescència i un text breu. L'esperem.

3.7 ELS PERSONATGES

A hores d'ara ja tens una imatge clara de cadascun dels personatges de la novel·la, ja que la narradora ens els ha presentat de diverses maneres: amb accions, diàlegs, reflexions, citacions, etc.

“Soc covarda. Si això fos l'apartheid, seria un d'aquests blancs que es van limitar a mirar-s'ho.” (p.56)

Qui més coneixem és la protagonista, que *se'ns mostra totalment* des de la intimitat del diari. Ens parla d'ella, però també de tot el sistema que l'envolta i que d'alguna manera la sotmet a diferents pressions: la religió, el cos-dolor, la situació d'un país violent, el masclisme, la pobresa, la xenofòbia...

Imagina que has d'elaborar un informe psicològic per la reincorporació laboral de Masechaba. Intenta escriure'n el perfil a partir de les accions que conta i de les seues declaracions: la infància amb els dolors menstruals, la mare religiosa, el suïcidi del germà... Mira que siga el més “professional” possible i, si t'animes, fins i tot pots crear un vídeo i presentar-te com a persona experta. T'hi animes i el comparteixes?

Al voltant de la protagonista hi ha personatges que configuren el seu cercle més íntim i que podríem dir que representen les pressions de què parlàvem abans. Completa la graella amb les principals característiques físiques i psicològiques de cadascun, alguna cita representativa i la relació que tenen amb Masechaba.

Personatges	Relació: Qui és?	Característiques: com és?	Cita: Què diu i fa?
Ma			
Tshiamo			
Nyasha			

Convertix-te en un d'aquests personatges: pensa en les seues característiques, les seues idees i la seua manera de parlar i escriu una carta a Masechaba. Tria el tema, el to i el moment de la trama (p. ex.: una carta de comiat del Tshiamo), i posa't a escriure.

A la novel·la també apareixen personatges que, tot i que no formen part d'aquest primer cercle de relació de Masechaba, ajuden a completar el paisatge social (l'ecosistema) de la protagonista i de la seua història: formen part del món que relata l'autora i l'ajuden a completar els fets. Tria tres d'aquests personatges i analitza'ls segons la seua funció dins la història: l'ajuden o li representen una amenaça?

Intenta relacionar aquestes frases amb un personatge i amb el tipus de pressió o conflicte que evidencia:

Pàg.	Fragment	Personatge	Pressió o conflicte
45	“Aquests <i>kwere-kweres</i> , Masechaba, faran servir la seva màgia negra per robar-te tota la intel·ligència, tot el teu futur. Tot allò pel que tant t'has esforçat haurà desaparegut, i et quedaràs amb el no-res amb què ells van arribar a aquest país.”	Ma	Enofòbia
19	“Quan vaig començar a menstruar, em pensava que la mare em mataria. Era una nena dolenta, que em posava els dits allà on no tocava, em palpava aquelles parts del cos que calia evitar.”		
48	“Em va tractar d'idiota. Que era per això que els sud-africans continuàvem vivint sota la il·lusió de la llibertat, va dir, sense tenir consciència que seguim captius de la supremacia blanca.”		
102	“T'agrada la teua <i>kwere-kwere</i> pipi, oi? Això és perquè mai no has tingut un veritable home sud-africà. Doncs avui et convertirem en una veritable dona sud-africana.”		
85	“La gent no pot alimentar la seva família, doctora. Aquests estrangers s'ho mengen tot. Si no són els nigerians, són els somals... Ja n'hi ha prou d'aquesta bestiesa de petició, si no vols que la gent s'enfadi i et toqui el rebre.”		
94	“És perquè no portava el rosari posat a la feina? Estàs enfadat amb mi? És perquè no vaig anar a votar? O és a causa del Françaïs?”		

113	“Violació correctiva” ho ha descrit, una violació per corregir allò que la societat considera un comportament abominable. Diu que en la nostra societat a molta gent no li agraden els estrangers, i els homes que em van violar devien haver vist en el meu comportament una amenaça a les normes socials. [...] Ha dit que m’aniria bé intentar entendre els motius d’aquells homes.”
105	“Doctora, per què et mudes tant per a una guàrdia? No ens vestim així per a guàrdies de nit.”
107	“Una bona cristiana no faria el dol d’aquesta pèrdua tal com el faig jo. Al capdavant, només és carn.”

De nou, fes una tasca d’escriptor o escriptora i refés allò que no t’ha paregut just en relació amb els personatges que envolten Masechaba. Tria una d’aquestes situacions on hi aparega diàleg i reescriu-lo de manera que la situació d’injustícia es transformi en una de nova, més justa i equitativa.

3.8. ASPECTES TEMÀTICS

Si hagueres de triar una única paraula per definir el tema de *Florescència*, quina seria? No és senzill, però pensa-hi uns moments i escriu-la en un paper. Organitzeu-vos en grups de cinc o sis persones i poseu en comú les paraules triades. Heu coincidit? Entre vosaltres intenteu elaborar una mena de resum temàtic amb totes les paraules triades no repetides i després compareu-lo amb de la resta de grups.

Plantegeu un debat a classe al voltant d’algun dels temes tractats a la lectura. Trieu-ne un o diversos fragments que us hagen resultat interessants i organitzeu-vos per defensar diverses opcions amb dades i arguments. Podeu començar per algun d’aquests temes:

- “La meua història no té res d’extraordinari, passa a qualsevol lloc, en qualsevol moment. [...] Tinc una vagina. Això és l’únic que compta.” (p 121)
- “La història és una estafa: els que escriuen la història canvien la narració per adequar-se a l’època i la memòria és dèbil i gens fiable. I la veritat?” (p. 114)
- “No he dit amén al final d’aquesta pregària. No vull que els perdonis. Sabien exactament què feien. [...] M’odiaven a mort.” (p 108)
- “Sempre hi ha pacients que es moren. Ningú espera que els salvés sempre a tots. Fem el que podem. I amb el sistema sanitari que se’ns enfonsa, la manca de personal, els reptes socials, què vols que hi fem?” (p.34)

Arribem al final, al moment de la valoració de la lectura: Llig aquests fragments d'algunes de les crítiques que ha rebut la novel·la. Estàs d'acord amb aquestes valoracions? Quina creus que és més ajustada a la teua percepció? Per què?

Marta Meneu-Borja La prestatgeria de Marta	"L'exemple perfecte que el que és personal és polític."
Rowan Hisayo Buchanan Esriptora	"Aquesta és la millor novel·la política, la que permet als seus protagonistes una humanitat complexa i completa."
Gustau Nerín Antropòleg i historiador	"És una història que gira, bàsicament, entorn del dolor, la frustració i la impotència. Segur que aquesta crua novel·la no deixarà ningú indiferent."
<i>Publishers Weekly</i>	"Un relat crític de la xenofòbia actual i els darrers efectes socioeconòmics de l'apartheid. Impressionant, commovedora i plena de matisos."
Fran Seva <i>Llegir en cas d'incendi</i>	"A ' <i>Florescència</i> ', la sud-africana Kopano Matlwa retrata la precarietat mèdica i la xenofòbia i el masclisme de la societat del seu país."
Júlia Bacardit <i>Ara Llegim</i>	" <i>Florescència</i> és indeslligable del cos. No és irrellevant en absolut el fet que la protagonista sigui una dona, i en aquest sentit el dolor menstrual es converteix en alguna cosa més que un símptoma fisiològic: és el dolor de Sud-àfrica i de les noves generacions africanes."

En aquest punt et proposem que elabores una ressenya literària. La pots fer de manera individual o en grup, escrita o en format audiovisual com a *booktuber*: Segur que saps com fer-ho o buscar la informació! En Sembra Llibres estarem encantades de recollir els vostres comentaris i vídeos!

Esperem que hages guadit de la lectura
Ens pots seguir a Instagram @sembrallibres